

Høring – kirkevalgreglene m.m.

Høringsnotat x. september 2025. Høringsfrist: 21. november 2025

Sammendrag

Høringen inneholder forslag til nye kirkevalgregler og endringer i enkelte andre regelverk. Målet er å forenkle regelverket og gjøre kirkevalget mindre ressurskrevende. Høringsnotatet dekker flere aspekter, inkludert digitalt valg, stemming ved oppmøte, frister, kunngjøringer, valgorganer, nominasjon, listeforslag, supplerende nominasjon, informasjon om lister og kandidater, protokollering og offentliggjøring av valgresultater, manntall, beredskap, omvalg og klager, nytt valgoppgjør i perioden, suppleringsvalg, og valg i kategorialmenighetene.

Det foreslås at kirkelig fellesråd får ansvar for stemming ved oppmøte og at alle eventuelle papirstemmesedler bare telles opp lokalt. Fristen for å levere listeforslag flyttes fra 31. mars til 15. april. Reglene for stemmerett for valg av prest foreslås forenklet. Forenkling av regelverket vil spare ressurser på alle nivåer i Den norske kirke, både økonomisk og i arbeidstid for ansatte og frivillige. Forslag til regler er vedlagt.

Innhold

Sammendrag	1
1 Innledning	2
2 Digitalt valg og stemming ved oppmøte	4
2.1 Digitalt valg (kapittel 6)	4
2.2 Stemming ved oppmøte (kapittel 7)	4
2.3 Når, hvor og hvordan velgeren kan stemme (kapittel 3)	8
3 Andre endringer	9

3.1	Navn og begreper	9
3.2	Frister	9
3.3	Kunngjøringer	10
3.4	Valgorganer (kapittel 2).....	11
3.5	Nominasjon (kapittel 4)	12
3.6	Listeforslag (kapittel 5)	17
3.7	Protokollering og offentliggjøring av valgresultater (§ 8-8)	21
3.8	Manntall (kapittel 13).....	21
3.9	Beredskap, omvalg og klager (kapittel 14 og 15)	22
3.10	Nytt valgoppgjør i perioden og suppleringsvalg (kapittel 16)	22
3.11	Valg i kategorialmenighetene (kapittel 19)	23
4	Endringer ved valg av prest og ansatt	24
4.1	Regler for stemmerett.....	24
4.2	Fra preferansevalg til flertallsvalg	25
4.3	Nominasjonskomiteer	25
5	Endringer i kirkeordningen og andre regelverk.....	25
6	Økonomiske og administrative konsekvenser.....	26

1 Innledning

Den norske kirke er en landsdekkende og demokratisk folkekirke. Kirkevalgreglene regulerer hvordan valg gjennomføres. Kirkemøtet i 2025 vedtok noen endringer i rammene for kirkevalg. I denne høringen blir disse vedtakene fulgt opp av konkrete regelendringer. I tillegg er det gjort endringer i struktur og språk i reglene. Målet er å forenkle regelverket og dermed gjøre arbeidet med kirkevalg mindre ressurskrevende på alle nivå i Den norske kirke. Ved å gjøre reglene enklere og lettere å lese for velgere

og de som gjennomfører valg er målet også å redusere risikoen for feil og styrke kirkedemokratiet.

Ved kirkevalget i 2023 ble det for første gang gjennomført digital forhåndsstemming. Den største endringen i de nye reglene er at det digitale valget nå er hovedordningen. I tillegg skal det være mulig å stemme ved oppmøte.

Det har i flere sammenhenger vært kritikk av begrepene «lek» og «lek kirkelig tilsatt». I forslag til regler omtales det som valg til Kirkemøtet og bispedømmeråd, valg av prest og valg av ansatt. Les mer i avsnitt 3.1.

I forkant av valget i 2023 ble det vedtatt totalt seks regelsett om kirkelige valg:

1. [Regler om valg av menighetsråd og leke medlemmer til bispedømmeråd og Kirkemøtet \(kirkevalgreglene\)](#)
2. [Regler om valg av prest og lek kirkelig tilsatt til medlem av bispedømmeråd og Kirkemøtet](#)
3. [Regler om valg av døvemenighetenes representant til bispedømmeråd og Kirkemøtet](#)
4. [Regler om valg av sørsamisk representant til Nidaros bispedømmeråd og Kirkemøtet](#)
5. [Regler om Samisk kirkelig valgmøte](#)
6. [Særskilte regler om digital forhåndsstemming ved kirkevalg](#)

Det foreslås nå å redusere dette til to: kirkevalgreglene og regler om Samisk kirkelig valgmøte. Det betyr at regler for valg av menighetsråd og valg av medlemmer til Kirkemøtet og bispedømmeråd, inkludert valg av prest, ansatt, døvemenighetenes representant og sørsamisk representant nå blir samlet i ett regelverk. Begrunnelsen for dette er at det skal bli enklere å se hva som er felles regler og hvor det er forskjell mellom de ulike valgene. Dette vil særlig være viktig i utvikling og testing av digitale valgsystemer. Å slå sammen regelverkene gjør også total mengde tekst i reglene svært mye mindre. Man går fra 54 sider til ca. 24 sider regelverk.

Det er gjort en større endring i strukturen i kirkevalgreglene. Reglene er nå organisert sånn at de skal kunne leses kronologisk av de som skal gjennomføre valget. Det foreslås at kapittel 13 om manntall vedtas av Kirkerådet, men tas inn i kirkevalgreglene på samme måte som de delene av regelverket som Kirkemøtet vedtar.

Som en følge av at Kirkerådet foreslår å gå bort fra bruken av betegnelsen *lek* og *lek kirkelig tilsatt*, må det også gjøres enkelte endringer i kirkeordningen og annet regelverk som benytter denne terminologien. Kirkerådet foreslår derfor at det også gjøres endringer i kirkeordningen og annet regelverk som benytter betegnelsen *lek* og *lek kirkelig tilsatt*.

Forslag til reglene er vedlagt høringsnotatet.

2 Digitalt valg og stemming ved oppmøte

Kirkemøtet i 2025 vedtok at kirkevalget gjennomføres som digitalt valg med begrensede muligheter til å stemme ved oppmøte. Stemming ved oppmøte skjer digitalt hvis dette er teknisk mulig i den digitale valgløsningen. Det betyr at man går bort fra ordningen med at kirkevalget gjennomføres på samme tid som og i umiddelbar nærhet til de offentlige valgene på valgdagen.

2.1 Digitalt valg (kapittel 6)

Kapittel 6 i forslag til kirkevalgeregler regulerer det digitale valget. Bestemmelsene i dette kapittelet er videreføring av slik det digitale valget ble gjennomført i 2023. Velgeren skal kunne stemme digitalt flere ganger, den siste stemmen godkjennes. Dette er viktig for å sikre hemmelig valg, fordi det gir velgeren mulighet til å stemme på nytt hvis de har blitt påvirket eller observert i stemmesituasjonen. Det er ellers opp til velgeren selv å sørge for at det blir hemmelig hva man stemmer.

Forslag til regler inneholder også en paragraf om kryptering, det vil si at informasjon skal gjøres uleselig på en måte som gjør at informasjonen kun kan gjøres leselig om man har tilgang til en dekrypteringsnøkkel. Det fastsettes at valg av prest og ansatt gjennomføres heldigitalt, som i 2023. Til slutt pekes det på noen prinsipper som ligger til grunn for det digitale valget. Disse prinsippene er foreslått forenklet sammenlignet med prinsippene som i dag er regulert i særskilte regler for digital forhåndsstemming ved kirkevalg.

Det foreslås å ta ut bestemmelsen om at velger etter endt stemmegivning skal kunne få bekreftelse på at stemmen er avgitt korrekt. Dette var en teknisk løsning som svært få velgere brukte sist og som ble opplevd forvirrende i kommunikasjonen og i den digitale valgløsningen. Det er noen prinsipielle hensyn som tilsier at man bør beholde denne typen kontrollmekanisme, men av ressurs hensyn foreslås det likevel å ta ut denne muligheten ved neste valg. Løsningen var kompleks og medførte økt ressursbruk til testing.

Det foreslås også å ta ut bestemmelsen om at informasjon om krav til løsningen og hvordan det digitale valgsystemet virker skal gjøres offentlig kjent. Hvis noen etterspør mer teknisk informasjon enn det som kommuniseres til den generelle velger kan de gis innsyn i dette.

Høringsspørsmål: Har du/dere merknader til organiseringen av det digitale valget?

2.2 Stemming ved oppmøte (kapittel 7)

Kapittel 7 i forslag til kirkevalgregler regulerer stemming ved oppmøte. Fordi det ikke er avklart om det blir mulig med en alternativ pålogging til det digitale valgsystemet tar forslag til regler høyde for både en slik digital løsning og eventuelle papirstemmer.

Det foreslås at kirkelig fellesråd får ansvar for stemming ved oppmøte. Det er en endring fra dagens regler hvor menighetsrådet har det formelle ansvaret for både forhåndsstemming og stemming på valgdagen. Begrunnelsene for endringen er at det er naturlig å se fellesrådsområdet i sammenheng når det skal planlegges stemming ved oppmøte og at det oftest er fellesrådet som har ansatte og lokaler til å gjennomføre stemming ved oppmøte. Kirkerådet har også inntrykk av at det har vært praksis mange steder at kirkevergen og hans eller hennes stab holder i det praktiske i forbindelse med kirkevalget og at det derfor blir enklest at ansvaret også ligger på fellesrådsnivå.

Kirkelig fellesråd består av medlemmer fra menighetsrådene i soknene, men det kan også være hensiktsmessig å fastsette en mer formell involvering av menighetsrådene som organ, når ansvaret for slik stemmegivning overføres fra menighetsrådene til fellesrådet. Kirkerådet foreslår derfor å fastsette i reglene at fellesrådene skal involvere menighetsrådene.

For å forenkle ordningen foreslås det at man må møte opp i det fellesrådsområdet der man har stemmerett for å kunne stemme. Det gjør at man slipper å ha tilgjengelig utskrift av stemmesedler for andre sokn og bispedømmer enn de som er knyttet til fellesrådsområdet. Det gjør også at man ikke må sende stemmesedler. Det sparer arbeid og gjør at valgresultatet kan bli klart tidligere enn det ville vært hvis man skulle vente på sendinger av stemmegivninger. Alternativet ville vært å ha en egen frist for når man må stemme i et annet fellesrådsområde (slik det er i dagens regler), men dette vurderes som unødvendig komplisert når det digitale valget skal være hovedordningen. Disse endringene ansees nødvendige for å ta ut mest mulig gevinster ved at valget primært gjennomføres digitalt.

Komiteen som behandlet saken om rammer for kirkevalg på Kirkemøtet i 2025 uttalte seg om stemming ved oppmøte i en merknad:

Komiteen peker på at alle som har stemmerett skal få mulighet til å avgi stemmer. Komiteen legger til grunn at Kirkerådet i arbeidet med regelverket tegner ut hva som kan være minimumsløsning i valgordningen som hensyntar de som ønsker bistand for å stemme - f.eks. ved manglende digital kompetanse, og med utgangspunkt i lokale forhold.

I reglene som sendes på høring nå foreslår Kirkerådet ikke å regelfeste noe om hvor mye eller hvor det skal legges til rette for stemming ved oppmøte. Forslag til ny § 7-1 sier at kirkelig fellesråd skal legge til rette for stemming ved oppmøte på egnet og

tilgjengelig sted i sitt fellesrådsområde og at kirkelig fellesråd bestemmer hvor velgerne kan stemme. Det står også at kirkelig fellesråd bestemmer åpningstidene for valglokalene innenfor perioden for digital stemming. Her legges det altså opp til stor lokal frihet i hvordan dette organiseres.

Begrunnelsen for å ikke regulere tid og sted for stemming ved oppmøte nærmere er at det digitale valget er hovedordningen og stemming ved oppmøte er et supplement til dette. Det bør derfor ikke pålegges alt for stort arbeid med dette. Kirkerådet ønsker å gi fellesrådene tillit til å finne de gode løsningene lokalt. Dette henger også sammen med at det ikke vil bli gitt tilskudd til lokal gjennomføring av kirkevalget.

Det kan likevel være aktuelt å fastsette et felles krav til omfang, for å sikre et tilstrekkelig tilbud over hele landet. Et krav til omfang av stemmemottak kan for eksempel formuleres som et tillegg til § 7-1 (3):

Kirkelig fellesråd bestemmer åpningstidene for valglokalene innenfor perioden for digital stemming. *Det skal som minimum legges til rette for stemming ved oppmøte to timer i uken i perioden for digital stemming.*

Perioden for digitalt valg fra 10. august til 13. september er fem uker. Dette kravet vil derfor pålegge fellesrådene et minimum av 10 arbeidstimer som vil være bundet til stemmemottak. Men så lenge fellesrådene beholder fleksibilitet i tid og sted bør det kunne kombineres med annet arbeid i de periodene det ikke møter opp velgere.

Fordi kirkelig fellesråd får ansvar for å organisere stemming ved oppmøte får de også ansvar for å kunngjøre når og hvor velgeren kan stemme digitalt og ved oppmøte, samt registrere tid og sted i Den norske kirkes valgadministrative system innen frist 1. juni. Det forutsettes at dette systemet vil håndtere registrering av informasjonen på fellesrådsnivå. Det er ikke noe i veien for at det enkelte menighetsråd også informerer om valget.

Kirkelig fellesråd får også ansvar for at det foreligger stemmesedler. Ved valget i 2023 var ansvaret delt mellom menighetsrådet (som skrev ut eller trykket opp stemmesedler for menighetsrådsvalget) og Kirkerådet (som trykket opp og distribuerte stemmesedler for valg av leke til bispedømmeråd og Kirkemøtet). Foreslått formulering er at «Ved stemming ved oppmøte med papirstemmer sørger fellesrådet for at det er tilgjengelig stemmesedler (...)» (Utkast til kirkevalgeregler § 7-3 (1)). Med denne formuleringen vil det være opp til fellesrådet om man skriver ut / trykker opp stemmesedler på forhånd eller har mulighet til å skrive ut stemmeseddelsett til den enkelte velger.

Det foreslås å videreføre fra dagens ordning at velgeren skal kunne gjøre sitt valg avskjermet og usett. Hvis det blir en ordning der velgeren skal stemme digitalt ved oppmøte vil det likevel være nødvendig at en stemmemottaker observerer

stemmegivingen. Dette er for å sikre at en velger ikke kan manipulere valgsystemet eller gjøre andre ting enn å stemme på den enheten som er tilgjengelig for valget. Det vil særlig være viktig hvis den PC-en som brukes til valget ellers brukes til annet arbeid på kirkekontoret og dermed kan gi tilgang til for eksempel personopplysninger. Det vil komme nærmere veiledning om dette hvis det blir aktuelt. Uten mulighet for observasjon av stemmegivingen vil det være nødvendig med omfattende og kostnadskrevende tiltak i form av innkjøp av egne PC-er og begrensning av funksjoner på disse for å ivareta informasjonssikkerheten. Dette ansees ikke hensiktsmessig når de aller fleste stemmegivere vil kunne gjøre dette selv på sin mobiltelefon.

Det foreslås å ikke videreføre bestemmelsen om at det må være to stemmemottakere til stede når det gjennomføres stemming ved oppmøte. Det antas at dette vil forenkle organiseringen av valget lokalt betraktelig. Siden ressursene til gjennomføring av den fysiske delen av kirkevalget er begrensede, er det ikke like naturlig å benytte seg av de samme kravene til kirkelige valg som det man gjør ved offentlige valg.

Det legges opp til at eventuelle papirstemmer skal mottas i konvolutt på samme måte som det ble gjort med forhåndsstemmer på papir ved sist valg. Velgere som stemmer på papir, kan krysses av i manntallet etter at det digitale valget er avsluttet. Det vil da være satt kryss i manntallet for de velgerne som allerede har stemt digitalt. På den måten sikrer man at en velger ikke kan få godkjent flere stemmer.

Konvolutter med stemmegivinger må oppbevares sikkert for å hindre manipulering eller at stemmer forsvinner. Det foreslås å videreføre at velgeren skal legge omslagskonvolutten i en urne med tillegget *eller tilsvarende*. Videre foreslås det å regelfeste at kirkelig fellesting skal sørge for at valgmateriellet oppbevares på sikker måte, uten å spesifisere nærmere. Dette er en videreføring av nåværende bestemmelser.

Regler om hjelp til å avgi stemme (ny § 7-4 (4)) og ordensregler (§ 7-5) er i hovedsak innholdsmessig videreført fra dagens ordning. Ordlyden er oppdatert og forenklet i tråd med ordlyden i ny valglov.

Hvis det blir en ordning med papirstemmer må disse håndteres etter at de er avgitt. Hvordan dette gjøres er først og fremst et praktisk spørsmål, men det stiller også noen prinsipielle spørsmål. Det viktigste prinsipielle spørsmålet er hvordan man sikrer hemmelig valg for de som stemmer på papir, særlig hvis det blir veldig få papirstemmer.

En stemmegiving avgitt på papir i konvolutt må godkjennes (krysses av i manntallet) etter at det digitale valget er avsluttet. Dette er nødvendig for å hindre at noen velgere kan stemme flere ganger. Det foreslås i § 8-1 at menighetsrådet får ansvaret for dette,

men det kan også være hensiktsmessig at fellesrådet får dette ansvaret slik at alle stemmegivingene kan behandles samlet. Kirkerådet ber om tilbakemelding på dette i høringen.

Etter at stemmegivingene på papir er godkjent, skal stemmesedlene telles opp. Her foreslås det at menighetsrådet får ansvar for å godkjenne og telle opp stemmesedlene ved valg av menighetsråd, mens fellesrådet får ansvar for å godkjenne og telle opp stemmesedler ved valg av medlemmer til Kirkemøtet og bispedømmeråd. Det foreslås at stemmesedlene telles to ganger av menighetsråd/fellesråd og at stemmesedlene ved valg av medlemmer til Kirkemøtet og bispedømmeråd ikke sendes til valgrådet i bispedømmet for endelig telling, slik det har vært tidligere.

Begrunnelsen for å telle opp stemmesedlene ved valg av medlemmer til Kirkemøtet og bispedømmeråd samlet, er å sikre hemmelig valg. Ved å telle opp samlet reduserer man risikoen for at det én eller noen få papirstemmer blir håndtert og rapportert separat. Kirkerådet antar også at det er enklere og mindre arbeidskrevende å telle opp samlet. Kirkerådet ber om tilbakemeldinger på dette i høringen.

Høringsspørsmål: Støtter du/dere at kirkelig fellesråd får ansvar for å organisere stemming ved oppmøte? Ja/Nei/Vet ikke/Ingen mening.

Høringsspørsmål: Støtter du/dere at det ikke reguleres nærmere i regler fastsatt av Kirkemøtet når og hvor stemming ved oppmøte skal skje? Ja / Nei / Vet ikke / Ingen mening

Høringsspørsmål: Kirkerådet foreslår i § 8-1 at menighetsrådet får ansvar for å prøve stemmegivinger på papir (altså krysse av velgeren i manntallet). Støtter du/dere dette? Ja / Nei, fellesrådet bør ha ansvar for prøving av stemmegivingene / Vet ikke / Ingen mening.

Høringsspørsmål: Støtter du at stemmesedlene på papir ved valg av Kirkemøtet og bispedømmeråd skal telles opp samlet for fellesrådsområdet? Ja / Nei / Vet ikke / Ingen mening.

Høringsspørsmål: Har du/dere merknader til organiseringen av stemming ved oppmøte?

2.3 Når, hvor og hvordan velgeren kan stemme (kapittel 3)

I tillegg til de to kapitlene om digitalt valg og stemming ved oppmøte foreslås det at informasjon om når, hvor og hvordan velgerne kan stemme samles i kapittel 3. Her tas først informasjon om at kirkevalget 2027 gjennomføres 10. august til 13. september, i tråd med Kirkemøtets vedtak om at valget gjennomføres i samme

periode som det er mulig å stemme (forhåndsstemme og stemme ved valgdagen) ved det offentlige valget.

Den andre paragrafen i kapittel 3 peker på at på at velgeren kan stemme digitalt eller ved oppmøte. §§ 3-3 og 3-4 er videreføring av dagens ordning for hvordan valgene gjennomføres, med unntak av to ting som følger av Kirkemøtets vedtak i 2025. Muligheten til å stemme på personer som ikke har stilt til valg (tilføyde navn) ved menighetsrådsvalg er tatt bort. Valg av prest og ansatt gjennomføres som flertallsvalg ved at velgeren kan sette kryss ved navnet til en av kandidatene.

3 Andre endringer

3.1 Navn og begreper

Kirkemøtet 2025 vedtok at det som i dagens ordning heter *valg til bispedømmeråd og Kirkemøtet*, fra nå blir omtalt som *valg til Kirkemøtet og bispedømmeråd*. Dette innebærer ingen praktisk endring i gjennomføring av valgene, men endrer bare navnet. Begrunnelsen for dette er at det kommuniserer bedre ut til velgerne.

Det har i flere sammenhenger vært kritikk av begrepene «lek» og «lek kirkelig tilsatt». I forslag til regler omtales det som valg av medlemmer til Kirkemøtet og bispedømmeråd, valg av prest og valg av ansatt. Også prester vil i mange tilfeller være ansatte, men for enkelthets skyld vurderer Kirkerådet at det beste alternativet er å benytte ansatt for de som har stemmerett som ansatt uten å være prest. Kirkerådet oppfordrer høringsinstansene særskilt til å komme med eventuelle andre forslag på til en passende benevnelse for de ansatte som ikke er prester.

Høringsspørsmål: Støtter du den foreslåtte bruken av begrepene valg av medlemmer til Kirkemøtet og bispedømmeråd, valg av prest og valg av ansatt? Ja / Nei / Delvis / Vet ikke / Ingen mening.

Høringsspørsmål: Har du andre forslag til begreper på valgene av Kirkemøtet og bispedømmeråd?

Høringsspørsmål: Har du andre merknader til forslagene til begreper på valgene av Kirkemøtet og bispedømmeråd?

3.2 Frister

Fristen for å levere listeforslag foreslås flyttet fra 31. mars til 15. april. Stemmesedler skal ikke lenger trykkes opp sentralt og distribueres, og det gir rom for å forskyve denne fristen og gi bedre tid til nomineringsarbeidet. Det vil bety at fristen ikke er den samme som ved kommunestyre- og fylkestingsvalg.

Fordi fristen for å levere listeforslag flyttes senere, foreslås det at fristen for å oppnevne nominasjonskomiteer og foreslå kandidater flyttes fra 1. til 15. februar i

valgåret. Det gir litt bedre tid til å få gjennomført valgmøter hvor medlemmer til nominasjonskomiteene velges.

For valg av menighetsråd og valg av prest, ansatt, døvemenighetenes representant og sørsamisk representant foreslås det at fristen for å godkjenne listeforslagene blir 30. april i valgåret. Det gir tid til supplerende nominasjon i etterkant av dette. For valg av medlemmer til Kirkemøtet og bispedømmeråd foreslås det at fristen settes til 15. mai i valgåret. Dette gir lenger tid til eventuelt arbeid med å få listeforslagene i samsvar med regelverket. Av erfaring tar dette arbeidet lenger tid ved dette valget, enn de andre valgene. Det er heller ikke foreslått å åpne for supplerende nominasjon ved dette valget, noe som gir mulighet for litt bedre tid.

I dagens regler er det en bestemmelse som regulerer hva som skjer hvis en frist faller i en helg eller på en helligdag. For å gjøre det enklere å bruke regelverket, foreslås det heller å justere fristene i reglene så de passer med helger og helligdager i 2027. Kirkerådet får så hjemmel til å gjøre tilsvarende justeringer før neste valg (ny § 20-3).

Høringsspørsmål: Støtter du/dere forslag til nye frister? Ja / Nei / Delvis / Vet ikke / Ingen mening.

Høringsspørsmål: Har du/dere merknader til forslag til nye frister?

3.3 Kunngjøringer

Det foreslås å forenkle reglene om kunngjøringer. Det foreslås å fjerne bestemmelsen i § 5-2 i dagens kirkevalgeregler om at valgrådet skal kunngjøre oppfordring om å stille liste ved valget til bispedømmeråd og Kirkemøtet. Det antas at de som er interesserte i å stille liste er i stand til å oppsøke informasjon om dette, og at det ikke trengs en kunngjøring. Det foreslås også å ta ut at det skal kunngjøres krav til listen ved menighetsrådsvalg.

I forslag til regler er det ikke tatt inn noe krav om at menighetsrådet skal kunngjøre valgresultatet. Ny § 8-8 (5) sier: «Kirkerådet skal sørge for at valgresultatene blir offentliggjort.» Det er tenkt at dette skjer på kirken.no på samme måte som tidligere valg. Det kan likevel være aktuelt å også regelfeste at det skal kunngjøres lokalt. Kirkerådet ber om høringsinstansenes innspill til dette.

Det foreslås også å ta ut bestemmelsen om at listeforslagene skal legges ut til ettersyn etter hvert som de kommer inn. Her er det personvern vurderinger som gjør at det ikke er ønskelig at listeforslagene publiseres. Man kan for eksempel tenke seg at det er satt opp en person på listeforslaget som ikke er medlem i Den norske kirke. Det betyr at de som lurte på hvilke listeforslag som er levert og kandidatene som står på dem, må be om innsyn i dette.

Enkelte kunngjøringer vurderes det likevel som viktig å beholde. En grunn til dette er at det er viktig å få frem at det ikke bare er Kirkerådet som driver med kirkevalg – kirkevalget handler først og fremst om valg i soknet. Ved at informasjon også kommer fra lokalt nivå, får man en tettere kontakt og en sterkere følelse av at dette er viktig enn om det bare kommer fra nasjonalt nivå.

Kunngjøringer som foreslås beholdt er:

- Kunngjøring av mulighet for supplerende nominasjon ved valg av menighetsråd (ny § 5-11 (2)) og valg av prest, ansatt, døvemenighetenes representant og sørsamisk representant (ny § 5-11 (2))
- Kunngjøring av godkjente valglister (ny § 5-13)
- Når og hvor velgeren kan stemme digitalt og ved oppmøte (ny § 7-2)

Det foreslås at fellesrådet får ansvar for kunngjøring av når og hvor velgeren kan stemme digitalt og ved oppmøte, siden det foreslås at fellesrådet får ansvar for stemming ved oppmøte.

For de kunngjøringene som beholdes foreslås det å spesifisere at det skal kunngjøres i kirken, på menighetens/fellesrådets nettside og på annen måte menighetsrådet/fellesrådet fastsetter. Menighetenes bruk av sosiale medier varierer. En del menigheter kan ha klare planer for hva de bruker og ikke bruker sine sosiale medie-kanaler til, og det er derfor ikke ønskelig å regelfeste at de må bruke sosiale medier til kunngjøringer.

Høringsspørsmål: Kirkerådet foreslår at det ikke regelfestes at valgresultatet skal kunngjøres lokalt. Støtter du dere dette?

Høringsspørsmål: Har du/dere merknader til forslagene til regler om kunngjøringer?

3.4 Valgorganer (kapittel 2)

I dagens regler omtales menighetsrådet som valgstyre. Dette foreslås endret så reglene i stedet bruker begrepet menighetsråd, av hensyn til forenkling. Dette har ingen praktiske konsekvenser. Det foreslås noen endringer i omtalen av menighetsrådets ansvar i kapittel 2 i utkast til regler. Der tas det inn en generell omtale av at menighetsrådet skal forberede og gjennomføre valg i soknet som beskrevet i reglene. Hva det faktisk innebærer blir nå omtalt løpende i de relevante kapitlene der det passer tematisk og kronologisk.

Det foreslås å ikke lenger ha et eget stemmestyre. Dette har vært knyttet til valgdagen og er dermed naturlig å ta ut.

Kirkelig fellesråd får et tydeligere ansvar i reglene og det er derfor foreslått å ta inn omtale av dem i kapittel 2.

Paragrafen om valgrådet i bispedømmet foreslås forenklet både i form og innhold. Det foreslås å ta ut «Det bør tilstrebes god aldersfordeling, lik kjønnsfordeling og kirkepolitisk bredde ved oppnevningen.» Dette vurderes som unødvendig å ha med i reglene, da det er noe som bispedømmerådene kan vurdere i oppnevningen.

Bispedømmeråd og Kirkerådet er ikke lenger omtalt i oversikten over valgorganer, da det vurderes som overflødig. Det holder å omtale dem der de har konkrete roller.

For internettvalgstyret er oppnevning og sammensetning nå tatt inn i reglene i kapittelet om valgorganer. Dette var tidligere regulert i særskilte regler for digital forhåndsstemming ved kirkevalg. Det foreslås å gå fra fem medlemmer til ni medlemmer i internettvalgstyret. Dette gir rom for en bredere kirkepolitisk representasjon. Det har vært vurdert om internettvalgstyret skulle bestå av enda flere medlemmer, men av hensyn til styringsdyktighet og økonomiske og administrative ressurser anbefales det ikke å øke ytterligere. Det foreslås at to medlemmer oppnevnes på bakgrunn av særskilt kompetanse. Dette er videreføring av ordningen ved valget i 2023.

På samme måte som for menighetsrådet er det bare tatt inn en generell formulering om internettvalgstyrets rolle i kapittelet om valgorganer. Internettvalgstyrets konkrete oppgaver ved kryptering, dekryptering og telling av stemmer er omtalt i reglenes kapittel 6 og 8. Internettvalgstyrets myndighet til å avbryte det digitale valget er omtalt i reglenes kapittel 15 om omvalg og beredskap. Det foreslås at fem medlemmer fra internettvalgstyret må tre sammen for å konstruere dekrypteringsnøkkelen (se forslag til ny § 8-5).

Høringsspørsmål: Støtter du at internettvalgstyret skal bestå av ni medlemmer? Ja/Nei, jeg/vi mener internettvalgstyret må ha flere medlemmer/Nei, jeg/vi mener internettvalgstyret må ha færre medlemmer/Vet ikke/Har ingen mening.

Høringsspørsmål: Har du/dere andre merknader til forslag til kapittel 2 om valgorganer?

3.5 Nominasjon (kapittel 4)

3.5.1 Valg av menighetsråd

Ved valg av menighetsråd foreslås det å ta inn en presisering av at nominasjonskomiteen skal utføre sine oppgaver selvstendig og uavhengig av menighetsrådet. Dette er i tråd med gjeldende regler, men bør presiseres for å være

lettere tilgjengelig for menighetsrådene. Det foreslås også å ta ut bestemmelsen om ytterligere forslagsstillere (les mer i avsnitt 3.6 om listeforslag).

3.5.2 Valg av medlemmer til Kirkemøtet og bispedømmeråd

Ved valg av medlemmer til Kirkemøtet og bispedømmeråd foreslås det noen forenklinger i regler for oppnevning av nominasjonskomité. Endringer som bare gjelder for nominasjonskomité ved valg av prest og ansatt er omtalt i avsnitt 4.3.

Det foreslås å regulere at valgmøtene for valg av nominasjonskomité kan gjennomføres samlet. Dette kan for eksempel være aktuelt hvis man gjennomfører møtene digitalt. Da kan man ha en felles del først og så dele opp prostivis for selve valget. Dette kan spare ressurser i gjennomføring av valgmøter.

Det foreslås å fjerne dagens bestemmelse om at det skal være 40 prosent av hvert kjønn i nominasjonskomiteen og erstatte den med en bestemmelse om at det skal tilstrebes at begge kjønn er representert i nominasjonskomiteen med minst 40 prosent. Det har vært krevende i praksis å sikre denne kjønnsbalansen siden det gjennomføres ett valg per prosti. Det er også et spørsmål om hvor mye plass som skal brukes i reglene på å regulere nominasjonskomiteen til én av listene. Det er ikke representativiteten i nominasjonskomiteen i seg selv som er et poeng, men hvilken konsekvens det får for de faktiske kandidatenes representativitet.

Komiteen som behandlet saken om rammer for kirkevalg på Kirkemøtet i 2025 hadde følgende merknad:

«Komiteen er opptatt av at dersom nominasjonskomiteenes lister fortsatt skal være obligatoriske, må regelverket tydeliggjøre rammene for arbeidet med nominasjonsprosessen og presentasjon av listene. Komiteen vil peke på at det må tydeliggjøres hva det betyr at Nominasjonskomiteens liste er en regelfestet liste, og ikke en liste på linje med de andre som har et felles program.»

I regelforslaget er det videreført at nominasjonskomiteene bør tilstrebe bredde i kandidatenes syn på aktuelle spørsmål, se § 4-3 (6). Dette er et uttrykk for at det er en liste som ikke har et felles program, men at nominasjonskomiteene skal tilstrebe en bredde i kandidatenes synspunkter.

Det er også regulert i § 5-15 hvordan valgmyndighetene (valgrådet, men også Kirkerådet) kan presentere lister og kandidater. Her åpnes det for at tillitsvalgte på hver liste kan gi en kort presentasjon av listen.

Kirkerådet foreslår ingen endringer for å tydeliggjøre rammene for Nominasjonskomiteens liste, men vil likevel peke på enkelte muligheter:

En måte å tydeliggjøre rammene er å regelfeste nærmere hva Nominasjonskomiteens liste og kandidatene på disse listene kan og ikke kan gjøre i forbindelse med valgkampen, for eksempel regelfeste at Nominasjonskomiteens liste ikke kan ha felles program eller profilere seg med felles meninger. Det vil kanskje gi en tydeligere ramme for hvordan Nominasjonskomiteens liste blir presentert. På den annen side vil det å legge begrensinger på hvordan lister og kandidater kan presentere seg selv kunne få betydning for mulighetene til å bli valgt. Det vil også være vanskelig å formulere en bestemmelse som er enkel og tydelig, og ikke bidrar til ekstra kompleksitet og usikkerhet om tolkingen. Kirkerådet foreslår derfor ikke noen slik paragraf.

En annen mulighet er å fastsette en konkret felles tekst om Nominasjonskomiteens liste for alle bispedømmer til valgrådets felles presentasjon av lister og kandidater (§ 5-15). Det vil tydeliggjøre en felles forståelse av hva Nominasjonskomiteens liste er, men vil gi mindre mulighet for Nominasjonskomiteens liste i det enkelte bispedømme til å profilere seg på den måten de selv ønsker. Det er også et spørsmål om hvem som i så fall kan eller bør fastsette en slik tekst. Siden det vil være politisk betent bør det nok fastsettes av Kirkerådet. Kirkerådets vurdering er at hensynet til listene i hvert bispedømme sin mulighet til å profilere seg må veie tyngre enn hensynet til standardisering her, og det foreslås derfor ingen endring i paragrafen.

I tillegg til spørsmålet om presentasjon av listene peker komitémerknaden fra Kirkemøtet 2025 på at regelverket må «tydeliggjøre rammene for arbeidet med nominasjonsprosessen». Nominasjonsarbeidet er regulert i forslag til nye regler §§ 4-3 og 4-4. I de neste avsnittene pekes det på noen tema som er regulert i disse paragrafene og som det kan vurderes endringer i.

Det kan reises spørsmål om ordningen med tillitsvalgte og tillitsutvalg har fungert etter sin hensikt. I evalueringsrapportene fra bispedømmerådene er det bare Borg bispedømme som uttaler seg eksplisitt om rollen for tillitsvalgte for listene: «Ordningen med tillitsvalgte på listene fungerte godt». Interesseforening for Nominasjonskomiteens liste har i sin evaluering uttalt følgende:

Det er ulike erfaringer med nominasjonsprosessen i det enkelte bispedømme om hvordan nominasjonsprosessen i praksis foregikk. I enkelte bispedømmer har det vært lite engasjement fra menighetene til å nominere kandidater. Vi mener dette blant annet skyldes at det var lite informasjon og oppfølging av dette fra bispedømmet / valgrådsgiver.

Flere aktuelle kandidater har opplevd at det var ingen/lite informasjon og oppfølging fra nominasjonskomiteen/valgrådsgiver i bispedømmet. Nåværende ordning med nominasjonskomiteer med medlemmer fra hvert prosti i bispedømmet, har sin styrke. Komiteen har kontakter i ulike deler av

bispedømmet og de kan tenke nytt. Samtidig ser vi en svakhet ved at komiteen stort sett ikke har noen kontakt eller dialog med sittende medlemmer. Det ville ikke være urimelig med en dialog med disse før man konkluderer. Det er også krevende for nye kandidater når de ikke blir involvert i prosessen før listen vedtas, spesielt for dem som blir blant de øverste kandidater. Vi har erfart positivt unntak fra ett bispedømme, der kandidater ble innkalt til dialog med nominasjonskomiteen før komiteen vedtok en prioritert liste.

Siden ordningen med tillitsvalgte og tillitsutvalg i kirkevalgreglene §5-7 er noe Kirkemøtet tok politisk stilling til i 2022, og siden det ikke har kommet innspill om et behov for endringer knyttet til ordningen med tillitsvalgt, har Kirkerådet ikke funnet grunnlag til å foreslå endringer på dette punkt i forslaget til regelverk på nåværende tidspunkt.

I kirkevalgreglene § 4-3 (2) reguleres det at medlemmene i nominasjonskomiteene kan foreslå én kandidat hver, i tillegg til de kandidatene som blir foreslått av menighetsråd og ungdomsråd etter § 4-4. Det foreslås ikke endringer i denne paragrafen.

Kirkevalgreglene § 4-3 (4) sier at nominasjonskomiteen skal spørre kandidatene om de er villige til å stå på listeforslaget. Evalueringen fra Interesseforening for Nominasjonskomiteens liste peker på noen utfordringer i dialogen med aktuelle kandidater. Man kan se for seg at det i § 4-3 (4) også blir regelfestet at det skal gjennomføres en utvidet dialog med kandidatene om hva det innebærer å være kandidat og plassering på listen. Det er samtidig noen utfordringer med dette. Det kan oppleves som ekstraarbeid for nominasjonskomiteene og det kan skape ekstra utfordringer med å få satt opp en liste om det blir uklart hvem som bestemmer rekkefølgen. «Jeg stiller opp hvis jeg kan stå nederst» eller lignende, kan gi nominasjonskomiteen utfordringer og også gi urealistiske forventninger til muligheten for å bli valgt (eller ikke valgt). Det vil være mer naturlig at det utarbeides en veileder for denne dialogen, enn at det regelfestes. Den ansatte i bispedømmerådet som utfører sekretariatsfunksjoner for nominasjonskomiteen vil da kunne få veiledning i dette temaet og senere kunne veilede nominasjonskomiteen.

Noe kan også løses ved at man åpner for at personer som sitter i bispedømmeråd (og dermed har informasjon om hvordan det er å sitte i Kirkemøtet og bispedømmeråd, og hvordan det er å drive valgkamp) kan oppnevnes til nominasjonskomiteene. Dette kan gi en tettere kobling mellom sittende råd og nomineringsprosessen, og dermed bidra til en mer opplyst nomineringsprosess. Kirkerådet foreslår å fjerne bestemmelsen i dagens regler om at personer som sitter i bispedømmerådet ikke kan sitte i nominasjonskomiteen. Begrunnelsen for dette er både at sittende medlemmer i bispedømmerådet kan dele sin erfaring inn i nominasjonsprosessen og likebehandling av listene.

Det kan antas at grunnen til at informasjon og dialog har blitt opplevd som for dårlig tidligere også henger sammen med kapasiteten til medlemmene i nominasjonskomiteen og til den ansatte på bispedømmekontoret som gir komiteen sekretærbistand. Det er da et spørsmål om hvor mye det hjelper å regulere arbeidet til nominasjonskomiteen nærmere i reglene, hvis det i praksis handler om å få satt av nok tid til prosessene. Bispedømmekontorene har fått færre ansatte, noe som vil ha betydning for kapasiteten på omfanget av sekretariatsfunksjoner.

§ 4-3 (6) fastsetter at «[n]ominasjonskomiteene bør tilstrebe bredde i kandidatenes syn på aktuelle kirkelige spørsmål. Nominasjonskomiteene fastsetter i den forbindelse spørsmål som forelegges kandidatene om kandidatenes syn på aktuelle kirkelige spørsmål. Nominasjonskomiteen skal legge svarene til grunn for nominasjonsprosessen». At nominasjonskomiteene «bør» «tilstrebe» slik bredde er en formulering som kom inn i valgreglene før valget i 2011, før det ble flere lister. Både «bør» og «tilstrebe» moderer nominasjonskomiteens ansvar, og det kan vurderes om det heller bør stå «skal tilstrebe» enn «bør tilstrebe».

Det kan vurderes å gjøre endringer i bestemmelsen om sekretærstøtte til nominasjonskomiteene. I utgangpunktet viderefører forslaget til § 4-3 (7) gjeldende § 6-2 (4). Sistnevnte bestemmelse gjelder imidlertid kun nominasjonskomiteens liste ved valg av leke medlemmer til Kirkemøtet og bispedømmerådet. Forslaget i saken her bruker «nominasjonskomiteene» for å omfatte alle nominasjonskomiteene, dvs. nominasjonskomiteen for medlemmer til Kirkemøtet og bispedømmeråd, nominasjonskomiteen for prest, nominasjonskomiteen for ansatte, nominasjonskomiteen for døvemenighetenes representant og nominasjonskomiteen for sørsamisk representant. Det må antas at omfanget av oppgavene vil være forskjellig avhengig av hva slags nominasjonskomité det er snakk om. Kirkerådet legger til grunn at utvidelsen til å gjelde for alle nominasjonskomiteene dreier seg om en kodifisering av praksis.

I forarbeidene til bestemmelsen fra gjeldende kirkevalgeregler i sak KM 11/22, presiserte Kirkerådet at sekretariatsbistand i forslaget skal forstås som *administrativ støtte* til nominasjonskomiteen. Eksempler var å kalle inn til møter, kontakte foreslåtte kandidater og skrive protokoll. I forbindelse med kirkevalg gis det intensjonsstøtte til grupperinger som ønsker å stille til valg og listestøtte til grupperinger som har stilt liste. Nominasjonskomiteene får ikke intensjonsstøtte og forslaget om sekretariatsbistand var begrunnet i at det ville «gi nominasjonskomiteene likeverdige rammebetingelser som de registrerte nomineringsgruppene» som kunne søke om intensjonsstøtte.

Når det gjelder listestøtte kan alle grupperingene, inkludert kandidatene på Nominasjonskomiteens liste, søke denne støtten. Hvis man skulle utvide bestemmelsen om sekretariatsbistand i § 4-3 (7) til å også gjelde for

Nominasjonskomiteens liste (ikke bare nominasjonskomiteene) ville det gi en dobbel støtte til disse listene, fordi de da både vil få listestøtte og sekretariatsbistand. Da må man i så fall vurdere å gjøre en endring i bestemmelsen om listestøtte.

Sekretariatsbistand til Nominasjonskomiteens liste vil gi mer arbeid for sekretæren på bispedømmekontoret. Det kan også ses på som en uheldig sammenblanding av roller at en ansatt på bispedømmekontoret skal utøve sekretærfunksjoner for den ene listen. Samtidig kan det være en støtte for kandidater på Nominasjonskomiteens liste som blir «kastet ut i» det å være kandidat og ikke har noen organisasjon å støtte seg på. Ved sist valg valgte de aller fleste kandidatene på Nominasjonskomiteens liste å få listestøtten utbetalt til Interesseforening for Nominasjonskomiteens liste, som det antas at ivaretok en del av disse hensynene. Det foreslås ingen endringer i paragrafen om sekretærbistand.

I § 4-4 reguleres ordningen med forslag til kandidater ved valg av Kirkemøtet og bispedømmeråd. Denne paragrafen er videreføring av dagens formulering. Her ble det gjort et grundig politisk arbeid i forkant av valget i 2023. Kirkerådet har derfor ikke funnet grunnlag til å foreslå endringer i denne paragrafen i denne omgang.

Ny § 4-3 om nominasjonskomiteenes arbeid ved valgene til Kirkemøtet og bispedømmeråd gjelder for alle valg til Kirkemøtet og bispedømmeråd. Det er stort sett videreføring av dagens regler, men en bestemmelse om at avgjørelser skal skje i møter er tatt ut av forenklingshensyn. Det vil da være opp til nominasjonskomiteen å vurdere hvordan de legger opp arbeidet mest hensiktsmessig.

Forslag til kandidater i ny § 4-4 er videreføring av dagens ordning, med unntak av at fristen for å sende oppfordring 15. desember året før valgåret foreslås å nå gjelde for alle valg til Kirkemøtet og bispedømmeråd.

Høringsspørsmål: Har du/dere merknader til forslag til nytt kapittel 4 om nominasjon?

3.6 Listeforslag (kapittel 5)

Det foreslås noen endringer i regler for listeforslag (nytt kapittel 5). Det foreslås at stilling og bosted nå skal være obligatorisk på stemmeseddelen. I gjeldende regler kan slike opplysninger føres opp. Det er enklere med en generell «skal»-regel enn en «kan» regel med visse vilkår. Erfaringen er at det er mest vanlig å ha med denne informasjonen på stemmeseddelen, og feltene har informasjonsverdi for velgerne.

Det foreslås å endre antall kandidater på listeforslag til valg av menighetsråd så det maksimalt kan inneholde ti flere navn enn det skal velges faste medlemmer. Dette er en forenkling av dagens litt mer kompliserte bestemmelse.

Det foreslås at nominasjonskomiteen ved menighetsrådsvalg kan signere listeforslaget alene, man tar altså bort kravet om ti forslagsstillere. På den måten blir reglene for valg av menighetsråd like som reglene ved valg til Kirkemøtet og bispedømmeråd. Det foreslås også å ta ut kravet om at de som underskriver som nominasjonskomité må ha stemmerett i valgdistriktet. Det antas at det er nok at de er oppnevnt som nominasjonskomité av menighetsrådet og at det ikke trengs krav ut over det.

Ved valg til Kirkemøtet og bispedømmeråd kan en gruppe på minst 100 personer gå sammen og levere et listeforslag. Tidligere var det krav om at der maksimalt 50 prosent av underskriverne kommer fra ett og samme sokn. Det foreslås nå tatt ut av forenklingssyn.

Tidligere var det regulert i reglene at underskrifter på listeforslag kan leveres som skrift på papir eller som skannet dokument. Det er et mål å gjøre regelverket «teknologinøytralt», det vil si at man ikke sier noe konkret om hvordan signering skal skje i praksis. Det betyr ikke noen praktisk endring i første omgang, men gir mulighet for å kunne vurdere å godkjenne dokumenter signert på annen måte elektronisk for eksempel. Kirkerådet vil komme tilbake med nærmere veiledning på dette.

Høringsspørsmål: Har du/dere merknader til forslag til nytt kapittel 5 om listeforslag?

3.6.1 Supplerende nominasjon (§ 5-11 og § 5-12)

Kirkemøtet 2025 vedtok at det skal være mulig å supplere kandidater ved menighetsrådsvalg. De supplerte kandidatene blir oppført på valglisten på samme måte som andre kandidater. Etter dagens regler må det tydelig fremgå at de supplerte kandidatene ikke er nominasjonskomiteens nederst prioriterte kandidater. Det har vært løst ved en egen overskrift på stemmeseddelen. I tråd med vedtaket i Kirkemøtet er denne reguleringen nå tatt ut. De supplerte kandidatene vil da bli satt opp nederst på listen uten noen egen overskrift. Dette vil forenkle arbeidet med Den norske kirkes valgadministrative system og stemmesedler. Det vil også gjøre ordningen enklere å kommunisere til velgerne. På samme måte vil en liste bestående kun av supplerte kandidater kunne legges inn som en ordinær flertallsvalgliste.

I dagens regler er det åpnet for supplerende nominasjon ved valg av medlemmer til Kirkemøtet og bispedømmeråd i de tilfellene der det bare blir godkjent en liste fra nominasjonskomiteen. I den situasjonen man er nå, med tre registrerte nomineringsgrupper, vurderes det som lite sannsynlig at det vil bli aktuelt. Det foreslås derfor å ta ut denne regelen. På den måten får man et kortere regelverk og mindre behov for veiledning. Hvis det skulle bli en situasjon der det bare blir godkjent en liste fra nominasjonskomiteen skal denne uansett være bredt

sammensatt og bestå av mange navn, så behovet for supplerende nominasjon bør være begrenset.

Høringsspørsmål: Har du/dere merknader til forslag til bestemmelser om supplerende nominasjon (§ 5-11 og § 5-12)?

3.6.2 Informasjon om lister og kandidater (§ 5-14 og § 5-15)

Komiteen som behandlet saken om rammer for kirkevalget på Kirkemøtet i 2025 kom med følgende merknad: «Komiteen mener at Kirkerådet og bispedømmerådene skal aktivt informere om hvilke lister som stiller til valg og deres kandidater.» I dagens paragraf slås det fast at hver liste selv er hovedansvarlig for informasjon om sin liste og sine kandidater, men at valgrådet utarbeider en felles presentasjon av kandidatene og listene. Denne presentasjonen inneholder CV-opplysninger om den enkelte kandidat samt en kort presentasjon av den enkelte listen. Disse bestemmelsene har vært tolket strengt og begrensende for hva Kirkerådet og bispedømmerådene kan gjøre og ikke gjøre av informasjon om lister og kandidater.

De forhold som valgmyndigheten kan påvirke er begrenset til tiltak som gjør det enkelt for velgerne å finne informasjon om:

- hva det betyr å stemme i kirkevalget, og hvordan en deltar
- hvem som stiller til valg
- hva de ulike kandidatene står for, og de ulike listenes program og formål, basert på innsendt informasjon

Dette gjelder særlig i valg til Kirkemøtet og bispedømmeråd fordi avstanden til lokalsamfunnet kan være lengre, og de politiske skillelinjene kan være tydeligere. Dette er som regel mindre relevant i menighetsrådsvalg.

For å sikre at velgerne foretar opplyste valg, bør et minimum av informasjon om kandidater og lister til Kirkemøtet og bispedømmeråd være tilgjengelig på kirkevalget.no. De ulike listene kan ha utfyllende informasjon på egne nettsider og kanaler, og må drive en egen valgkamp for å mobilisere velgerne. Kirkevalget.no vil lenke videre til listenes egne sider. For å kunne opplyse velgerne på en god måte foreslås det at valgrådets presentasjon (og dermed Kirkerådets presentasjon) etter § 5-15 justeres til å også inkludere hva de ulike kandidatene står for.

Valgrådet skal utarbeide en felles presentasjon av kandidatene og listen(e). Presentasjonen av kandidatene skal inneholde de opplysninger som finnes på listeforslaget, jf. § 5-2, opplysninger om utdanning, yrke, relevante verv og *hva kandidatene vil arbeide for*. Kandidatene presenteres også med bilde. Valgrådet skal også se til at tillitsvalgt for hver liste får mulighet til å gi en kort presentasjon av listen som tas inn i den felles presentasjonen. For valg av

prest, annen ansatt, døvemenighetenes representant og sørsamisk representant skal presentasjonen også inneholde hva kandidatene særlig vil arbeide for og ser som viktige satsingsområder, andre opplysninger som vil være av betydning for dem som skal avgi stemme, samt opplysninger om kandidatenes syn på aktuelle kirkelige spørsmål.

Bispedømmerådene nettsider bør henvise til kirkevalget.no for informasjon om den enkelte kandidat og listene.

Det er viktig å understreke at det påhviler kandidatene et ansvar for å bidra med nødvendig informasjon innenfor gitte tidsfrister. Det vil være viktig at nomineringsgruppene og nominasjonskomiteene tar et ansvar for å følge opp dette i samarbeid med valgmyndigheten.

Publisering av lister til bispedømmerådene bør koordineres og samkjøres slik at en kan få nasjonal og regional medieoppmerksomhet rundt et felles publiseringstidspunkt. For å legge til rette for det foreslås det et nytt ledd i § 5-13.

(2) Ved valg av Kirkemøtet og bispedømmeråd: Når listeforslagene er godkjent, skal valgmyndighetene kunngjøre de godkjente valglistene. Kunngjøring skal skje ved registrering i Den norske kirkes valgadministrative system innen den frist Kirkerådet fastsetter. Kirkerådet fastsetter også dato for kunngjøring på bispedømmets nettside og på annen måte valgmyndigheten bestemmer. Ved valg av prest, ansatt, døvemenighetenes representant og sørsamisk representant skal listeforslagene kunngjøres så fort som mulig etter godkjenning bispedømmets nettside, ved registrering i Den norske kirkes valgadministrative system innen 1. juni og på annen måte valgmyndigheten bestemmer. For å forenkle og skape samsvar mellom de ulike valgene foreslås det å endre til formuleringen «hva kandidatene vil arbeide for» også for valg av menighetsråd, prest, ansatt, døvemenighetenes representant og sørsamisk representant.

I dagens regelverk er det litt forskjellige formuleringer om hvilke verv det kan opplyses om i kandidatpresentasjonen. For å samkjøre og forenkle foreslås det at formeringen blir «opplysninger om utdanning, yrke og relevante verv» for alle valg (se forslag til ny § 5-14 og § 5-15).

Høringsspørsmål: Kirkerådet foreslår i § 15-5 at det også skal informeres om hva kandidatene på de ulike listene «vil arbeide for». Støtter du/dere dette? Ja / Nei / Vet ikke / Ingen mening.

Høringsspørsmål: Har du/dere merknader til regler om informasjon om lister og kandidater?

3.7 Protokollering og offentliggjøring av valgresultater (§ 8-8)

Det foreslås å forenkle reglene for protokoller ved valget. Se § 8-8 i forslag til regler. Fordi eventuelle stemmesedler på papir skal telles opp lokalt foreslås det å ta ut regulering av sending av valgmateriell og annet fra menighetsrådene og til bispedømmerådene. Valgrådene i bispedømmene og Kirkerådet vil få informasjonen fra Den norske kirkes valgadministrative system. Det vil spare administrativt dobbeltarbeid lokalt hvis alt skal registreres bare ett sted. Samtidig er det en sårbarhet i at all overføring av informasjon skal skje i ett system. Et alternativ kunne vært at det skal sendes en kopi av protokollen elektronisk utenom det valgadministrative systemet. For å sikre hemmelig valg foreslås det å regelfeste at opptelling av digitale stemmer ikke skal offentliggjøres før papirstemmene er lagt til.

Høringsspørsmål: Har du/dere merknader til regler for protokollering og offentliggjøring av valgresultater (§ 8-8)?

3.8 Manntall (kapittel 13)

Kirkemøtet 2025 vedtok å gi Kirkerådet hjemmel til å vedta regler om manntall. Planen er at kapittel 13 om manntall vedtas av Kirkerådet etter høringen. Det vil gi tid til nødvendig utvikling i det valgadministrative systemet.

Reglene om manntall for alle valg er nå samlet i et kapittel. Skjæringsdatoen 30. juni foreslås videreført. Det foreslås å forenkle hvilke endringer som kan gjøres etter skjæringsdatoen. I dagens ordning settes det et felles kryss i manntall for valg av menighetsråd og det som ved sist valg het valg av leke til bispedømmeråd og Kirkemøtet. Det foreslås ikke videreført. Da blir det ett kryss per valg.

Kirkevalgreglene § 13-2 tydeliggjør også kirkelig fellestråds plikt til å gi opplysninger om de som skal manntallsføres som prester og andre ansatte til Kirkerådet, slik at prester og andre ansatte får utøvd stemmeretten sin ved valg av Kirkemøtet og bispedømmeråd.

Det foreslås at oppdateringer skal skje på bakgrunn av krav om retting av feil, oppdaget feil eller klage og ved utmelding. Det er viktig å beholde mulighet for å rette feil, både av hensyn til velgeren og for å unngå klager som kan føre til omvalg. Når det gjelder utmelding så er vurderingen at hensynet til Den norske kirkes omdømme tilsier at en person som melder seg ut etter skjæringsdatoen eller i løpet av valgperioden bør tas ut av manntallet så fort som mulig. Hvis personen blir fjernet fra medlemsregisteret, men ikke fra manntallet kan vedkommende få inntrykk av at utmeldingen ikke er gjennomført. Samtidig har dette en kostnad fordi det betyr at det må lages en ordning for automatisk oppdatering av manntallet som man ellers kunne unngått.

De andre punktene i dagens regler om manntall foreslås tatt ut, det gjelder innmelding, personer som flytter tilbake til Norge, dødsfall og overført tilknytning

etter kirkeordningen § 6 annet ledd. Det betyr at hvis disse endringene skal få konsekvens for om og hvor man har stemmerett må endringen skje før 30. juni. For dødsfall er vurderingen at Bank-ID vanligvis sperres raskt etter at noen er død. Det har da liten betydning om vedkommende fortsatt er registrert i manntallet. Å ta ut disse punktene vil forenkle arbeidet med automatisk oppdatering av manntall og særlig testingen vil bli veldig mye enklere.

Høringsspørsmål: Har du merknader til forslag til forenklede regler for manntall (kapittel 13)?

3.9 Beredskap, omvalg og klager (kapittel 14 og 15)

I gjeldende ordning er bispedømmerrådet klageinstans over klager ved menighetsrådsvalget, mens Kirkerådet er klageinstans over klager ved valg til Kirkemøtet og bispedømmerrådet. Det innebærer en mulighet for at klager behandles forskjellig avhengig av hva slags bispedømme klagen behandles av. Det krever også kompetanse på klagebehandling i alle bispedømmer. Samtidig er antallet klager ikke mer enn at det er håndterlig å behandle av ett klageorgan. For å sikre likebehandling i hele landet og legge til rette for at det er tilstrekkelig å ha kompetanse på klagebehandling ett sted, foreslår Kirkerådet at Kirkerådet blir klageinstans ved begge typer valg. Kirkerådet foreslår også noen tydeliggjøringer i regelverket av hvordan klagebehandlingen skal foregå. Dette er i hovedsak en kodifisering av gjeldende praksis fra klagebehandlingen, med unntak av at det også går an å gi klagere medhold uten at valget av den grunn skal kjennes ugyldig.

Kirkerådet foreslår ellers å videreføre bestemmelsene om beredskap og omvalg fra dagens regelverk.

Høringsspørsmål: Har du/dere merknader til kapittel 14 og 15 om klager, beredskap og omvalg?

3.10 Nytt valgoppgjør i perioden og suppleringsvalg (kapittel 16)

Det vil ikke lenger være mulig å skrive på kandidater på stemmesedlene. Det antas at det vil føre til at flere sokn ikke har nok medlemmer i menighetsrådet etter valget. I reglene foreslås det å fastsette at suppleringsvalg skal gjennomføres i menighetsmøte. I dagens ordning kan bispedømmerrådet samtykke til suppleringsvalg og fastsette hvordan suppleringsvalget skal gjennomføres. Kirkerådet antar at det vil være enklere å fastsette en standardordning med suppleringsvalg i et menighetsmøte, og at menighetsrådet selv er nærmest til å vurdere om og når et slikt suppleringsvalg skal gjennomføres.

I forslaget til regler er det ikke fastsatt noe om hvordan suppleringsvalget skal gjennomføres, ut over at det skal skje i et menighetsmøte. Det er mulig å gå mer i

detalj på hvordan valget skal gjennomføres. I Den danske folkekirken har de regelverk som i detalj beskriver en tilsvarende valgprosess. Fordelen med mer detaljerte regler er at det blir en «oppskrift» som er enkel å gjennomføre. Ulempen er at det blir mer tekst i regelverket og at det kan være ønske om lokale tilpassinger som ikke er tenkt på når regelverket blir utarbeidet. Kirkerådet ber høringsinstansene om tilbakemelding på om det er ønskelig med mer detaljert regulering av suppleringsvalget.

Bestemmelsen om suppleringsvalg vil også kunne brukes i de situasjonene der det ikke blir godkjent noen listeforslag i soknet. Det vil da ikke gjennomføres noe ordinært valg til menighetsråd i soknet. Dette er en konsekvens av at det ikke går an å gjennomføre et valg uten noen valgliste, når det ikke lenger er mulig å skrive på kandidater på stemmesedlene. Valget vil derfor i stedet måtte skje som suppleringsvalg i et menighetsmøte.

Høringsspørsmål: Kirkerådet foreslår at reglene fastsetter at suppleringsvalg til menighetsråd skal skje i et menighetsmøte. Støtter du/dere dette? Ja / Nei, jeg/vi ønsker at reglene gir mer beskrivelse av hvordan suppleringsvalget skal gjennomføres. / Nei, jeg/vi ønsker at suppleringsvalget skal gjennomføres på en annen måte (beskriv i merknadsfeltet)

Høringsspørsmål: Har du/dere merknader til forslag til kapittel 16 om nytt valgoppgjør i perioden og suppleringsvalg?

3.11 Valg i kategorialmenighetene (kapittel 19)

Det gjøres store endringer i strukturen for reglene for valg i kategorialmenighetene, men innholdsmessig er det stort sett videreføring av de reglene som gjelder i dag. Noen av de særskilte bestemmelsene om valg i kategorialmenighetene er tatt inn i kapittel 19 i forslag til regler. Her foreslås det at Kirkerådet fastsetter om valg i kategorialmenighetene skal gjennomføres som digitalt valg med mulighet for å stemme ved oppmøte, heldigitalt valg eller digitalt valg kombinert med postvalg. Det vil bli en egen prosess og dialog med kategorialmenighetene før dette fastsettes..

Kirkemøtet 2025 vedtok at ansatte i Den norske kirke som er medlem i en døvemenighet får stemmerett ved valg av døvemenighetenes representant. Dette er tatt inn i § 11-5. Det foreslås å videreføre dagens ordning om at de som er valgbare ved valg av prest eller ansatt, ikke er valgbare ved valg av døvemenighetenes representant (se ny § 12-5).

Fordi det nå legges opp til at stemmesedler ikke skal sendes til bispedømmerådet for telling foreslås det at for valg av døvemenighetenes representant og sørsamisk representant har Døves menighetsråd og Saemien Ålmegeeraerie ansvar for godkjenning (§ 8-2 (6)) og opptelling (§ 8-4 (14)) av stemmesedler på papir.

I kapittelet om manntall foreslås det å endre formuleringen om ansvar for oppdatering av manntall så det står: «Døvemenighetene, Døvekirkenes fellesråd og Saemien Åålmege skal oppdatere oversikt over registrerte medlemmer i medlemsregisteret før skjæringsdatoen 30. juni.» (§ 13-2 (4)). Dette er en tydeliggjøring av det ansvaret kategorialmenighetene har for å holde registeret oppdatert.

Regler om døvekirkelige organer viser til dagens kirkevalgeregler. Det legges opp til at Kirkerådet gjør endringer i disse reglene i etterkant av Kirkemøtet 2026 for at det skal bli samsvar mellom regelsettene.

Høringsspørsmål: Har du/dere merknader til forslag til regler om valg i kategorialmenigheter?

4 Endringer ved valg av prest og ansatt

4.1 Regler for stemmerett

Kirkerådet ser behov for å forenkle reglene om hvem som skal manntallsføres som prest og ansatt. Regelverket som definerer hvem som er stemmeberettiget og valgbar som prest og ansatt, er komplisert og krever omfattende arbeid for å sikre god kvalitet. En del opplysninger kommer fra ansatt- og organisasjonsregisteret i Den norske kirke, men også en del andre prester har i dag stemmerett ved valget av prest. Ved kirkevalget i 2023 ble valget av lek kirkelig tilsatt kjent ugyldig i Stavanger bispedømme etter en klage, og det ble gjennomført omvalg. Dette hang sammen med manglende kvalitet på opplysninger om hvem som var stemmeberettiget som lek kirkelig tilsatt.

For valg av prest foreslås det en endring for prester som ikke er ansatt i Den norske kirke (for eksempel sykehusprester og feltprester). Det foreslås at disse aktivt må registrere seg i manntallet etter rutine fastsatt av Kirkerådet. Begrunnelsen for dette er at det har vist seg vanskelig å ha full oversikt over disse prestene og få dem inn i manntallet. Endringen legger ansvaret for å være registrert i manntallet på den enkelte prest. Registrering vil for eksempel kunne skje gjennom et enkelt nettskjema. Prester som er ansatt i Den norske kirke kan hentes direkte fra ansattregister og lønssystem, og det er derfor ikke behov for noen registreringsordning for disse.

Dagens særskilte regel om at «Prest i Den norske kirke som er generalsekretær i en organisasjon tilknyttet Den norske kirke, har også stemmerett ved valg av prest.» foreslås fjernet. Det vil da være den generelle definisjonen av «ordnet kirkelig pretestilling» som gjelder for alle. Dette vil forenkle arbeidet med manntall og gjøre reglene like for alle. Det antas at det er svært få personer som dekkes av denne bestemmelsen i dag. Bestemmelsen om permisjon under ett år videreføres, men det tas ut regulering av hvem som eventuelt har stemmerett ved valg av nominasjonskomité. Det antas at dette ikke er nødvendig å regulere.

Krav om å være ansatt i en «ordnet kirkelig pretestilling» i minst 40 prosent stilling videreføres. Definisjonen av ordnet kirkelig pretestilling videreføres, men eksemplene som er i dagens regelverk er tatt ut eller flyttet til andre deler av paragrafen. Ellers er det endringer i struktur og språk i paragrafen, men dette påvirker ikke betydningen.

For valg av ansatt foreslås det tilsvarende forenklinger i språk og struktur som i paragrafen om stemmerett for prester. Den eneste innholdsmessige endringen er at det på samme måte som for valg av prest foreslås å ta ut regulering av hvem som har stemmerett ved valg av nominasjonskomité.

4.2 Fra preferansevalg til flertallsvalg

Prest og ansatt har tidligere blitt valgt ved preferansevalg. Kirkemøtet i 2025 vedtok å gå over til flertallsvalg etter samme ordning som ved valg av døvemenighetenes representant og sørsamisk representant. I forslag til regler fastsettes det at man kan sette kryss ved navnet til en av de nominerte i § 3-4 (2) og hvordan valgoppgjøret gjennomføres i § 10-3.

4.3 Nominasjonskomiteer

For nominasjonskomiteene ved valg av prest og ansatt foreslås det forenklinger i valg av nominasjonskomité. Det foreslås at valgrådet skal innkalle prestene / andre ansatte til et møte hvor de velger et medlem og et varamedlem blant prestene / andre ansatte i hvert prosti. Det foreslås altså at det gjennomføres felles valgmøte for hele bispedømmet. Det antas at dette kan skje digitalt, eller hvis for eksempel prestene i bispedømmet uansett er samlet. Samtidig foreslås det å ta ut unntaksordningen for valg av nominasjonskomité ved valg av lek kirkelig tilsatt i dagens regler for valg av prest og lek kirkelig tilsatt § 3-1 (2) b. Disse endringene vil forenkle reglene og Kirkerådet antar at det også vil forenkle gjennomføringen av valg til nominasjonskomiteer.

Høringsspørsmål: Kirkerådet foreslår at nominasjonskomiteene ved valg av prest og ansatt velges i felles møte for hele bispedømmet. Støtter du/dere dette? Ja / Nei / Vet ikke / Ingen mening.

Høringsspørsmål: Kirkerådet foreslår å fjerne unntaksordningen for valg av nominasjonskomité ved valg av lek kirkelig tilsatt i dagens regler for valg av prest og lek kirkelig tilsatt § 3-1 (2) b. Støtter du/dere dette? Ja / Nei / Vet ikke / Ingen mening.

Høringsspørsmål: Har du merknader til ordning for valg av prest og ansatt?

5 Endringer i kirkeordningen og andre regelverk

Betegnelsene *lek* og *lek kirkelig tilsatt* er benyttet i kirkeordningen og flere andre kirkelige regelverk. Kirkerådet foreslår å endre betegnelsen også i kirkeordningen og andre regelverk, og utkast til de foreslåtte endringene i kirkeordningen er inkludert i forslaget til regler.

I kirkeordningen § 9 første ledd foreslår Kirkerådet en justering av tidspunktet for når menighetsmøtet skal endre tallet på de menighetsrådsmedlemmer som skal velges. I nåværende bestemmelse er dette når valget er kunngjort, mens det foreslås at dette skal være før fristen for å levere listeforslag. Dette er for å tydeliggjøre fristen for når menighetsmøtet kan vedta endringer i antallet menighetsrådsmedlemmer.

Kirkerådet sender høsten 2025 ut en egen høring om forslag til bestemmelser om samisk kirkeliv i kirkeordningen hvor det foreslår at lederen for Samisk kirkeråd, som i dag møter fast i Kirkerådet, blir medlem med stemmerett. For fullstendighetens skyld er denne endringen også reflektert i dette regelforslaget.

Høringsspørsmål: Støtter du/dere endring av frist i kirkeordningen § 9? Ja / Nei / Vet ikke / Ingen mening.

Høringsspørsmål: Har du merknader til endringene i kirkeordningen og annet kirkelig regelverk?

Høringsspørsmål: Har du/dere andre merknader til høringen?

6 Økonomiske og administrative konsekvenser

Forenkling er en gjennomgående begrunnelse for forslagene i saken. Det vil både bety at summen Kirkerådet bruker på kirkevalg, kan reduseres sammenlignet med tidligere valg, og at arbeidsbelastningen vil bli mindre, særlig lokalt. Samtidig skal reglene fortsatt legge til rette for hemmelige og frie valg i Den norske kirke.

Regelverket for kirkelige valg er komplekst og vanskelig tilgjengelig for både valgmedarbeiderne, kandidater som stiller til valg, ansatte, velgerne og mediene. Dette bidrar også til den opplevde belastningen ved å organisere kirkevalg. Forenkling av regelverket vil spare ressurser på alle nivåer. Disse ressursene vil kunne brukes på måter som gagnar både medlemmer og ansatte i soknene. Midler som spares inn, kan benyttes til menighetsbyggende arbeid lokalt og gi økt tilstedeværelse av ansatte i menighetens ulike tiltak. Når kirkens ansatte er mer til stede på de ulike treffstedene i kirken, vil dette også kunne ha en rekrutterende effekt med tanke på framtidig kirkelig bemanning. Frigjorte ressurser kan også komme medlemmer til gode ved at kirken inviterer til temasamlinger, seniortreff, ungdomsklubb eller korsatsing, for å nevne noen eksempler. Ansatte får frigjort tid og engasjement til arbeid blant ulike målgrupper der behovet er størst. I tillegg vil det

være mange timers arbeid som spares for menighetsrådsmedlemmer og frivillige valgfunksjonærer. Et annet konkret eksempel ved å forenkle regelverket og fjerne elementer er at man kan kutte betraktelig i valghåndbok og veiledninger. Da spares det tid både i utformingen og lesingen av disse.

Digitalt kirkevalg gir mulighet for å ta grep som kan redusere kostnader og ressursbruk både lokalt og nasjonalt, men gir også behov for et mer digitaliseringsvennlig regelverk. Alle unntak og særordninger koster tid og penger når det skal utvikles digitale system. Et mer komplekst regelverk gir også vesentlig større risiko for feil.

Fordi man går bort fra ordningen med kirkevalg samme sted som offentlige valg, foreslås det at tilskudd til lokal gjennomføring av kirkevalget avvikles. I 2023 var dette tilskuddet på ca. 35 millioner kroner. Kirkerådet legger til grunn at kostnader soknet har til resterende arbeid med nominasjonskomité, behandling av valglister og kommunikasjonsarbeid vil være innenfor kommunens finansieringsansvar.

Den foreslåtte ordningen med stemming ved oppmøte vil gi svært store besparelser både økonomisk og i arbeidstid for ansatte og frivillige lokalt sammenlignet med dagens ordning med forhåndsstemming og valgdag samme tid og sted som kommunale valg. Det foreslås å gi kirkelig fellesråd et formelt ansvar for gjennomføring av stemming ved oppmøte. Det antas at dette har vært praksis en del steder allerede, men det kan gi en del fellesråd arbeid de ikke tidligere har gjort. Det vil også være noe behov for materiell i forbindelse med stemming ved oppmøte.

Ellers foreslås det forenklinger i regler for nominasjon som antas å spare arbeid på bispedømmekontorene. For supplerende nominasjon vil det være viktig å følge opp Kirkemøtets vedtak om at supplerte kandidater skal behandles likt som andre kandidater. Det vil være svært forenklande for arbeidet med det digitale valget.

For protokoller og manntall foreslås det forenklinger som vil spare arbeidstid både lokalt, på bispedømmenivå og i Kirkerådet. Forslagene til forenkling av regler for stemmerett ved valg av prest og manntall vil også gjøre det enklere å arbeide med utvikling av det digitale valget og redusere risiko for feil.

Forslagene om at Kirkerådet skal være klageinstans også ved menighetsrådsvalg, innebærer en forenkling sammenlignet med gjeldende regelverk. Det vil bidra til en mer enhetlig og konsistent klagebehandling. Samtidig vil det nå, som tidligere, være et mål å ha færrest mulig klager. Forslagene om beredskap og omvalg, viderefører i hovedsak gjeldende regler.